

MURASZOMBAT ÉS VIDEKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár:

Egész évre 6 kor. félre 3 kor. egye szám 20 fillér.
Előzetési penzek és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felölös szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztősegi közlemények a

lap szerkesztőjéhez küldendők.

Hírdetési díj: 4 hasábos petitsor egyszerű hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél áramint 12 fill. Bélyegül 60 fill. Nyiltilter petitsora 50 fill.

A szőlők védelme.

Az újvirágzásnak induló magyar szőlőtermelés nem okoz művelőinek oly gondtalan örömet, mint aminőben a régi szőlősgazdának része volt.

A betegségek egész sora támadja meg minden évben szőlőinket, csak az szerenese, hogy aki ért az ellenük való védekezéshez, az megmentheti dusan termő tőkét.

Ujabbán különösen két betegséggel gyűlt meg a szőlősgazdák baja. Az egyik a peronospora, a másik az oidium (a lisztharmat). Mind a kettő tönkretelheti a szőlősgazda termését, de aki ért hozzá, mind a kettő ellen védekezhetik.

Eddig a peronospora ellen általánosan rézgálic és mészkeverékkel védekeztek, amit vízben feloldva permeteztek a szőlő lombjára; az oidium ellen pedig tiszta kénport fújtattak a fűtökre.

Mind a két szer használata, különösen a rézgálic és mész keveréke sok pepecseléssel és sok bajjal járt; a

beszerzésnél a termelők nagyon sok visszaélésnek és csalásnak voltak kitéve és a ki nem értett eléggé az oldatok elkészítéséhez, biz az nagyobb kárt tett a szőlőjében, mint maga a baj, a mely ellen védekezett.

Sikerült azonban a védekező anyagokat oly alakban előállítani, a mely teljesen kész szert ad a közönség kezébe és a melynek hatása biztos, a mit alkalmazhat a legegyszerűbb földműves is minden tanulás nélkül.

Ez a két szer, a mit Németországban már tíz év óta és rövid ideje Magyarországon is általánosan használnak: a dr. Aschenbrandt-féle „bordóipor” a peronospora ellen és a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor az oidium ellen.

Leírjuk, hogyan védelmezhetjük meg biztosan ez új és jó szerek használatával szőlőinket a két veszedelmes betegség ellen.

*

A peronospora ma már általánosan elterjedt betegség szőlőinknek, ellene minden évben kell védekeznie minden szőlősgazdának, hogy megelőzze a bajt. Háromszor kell permetezni a szőlő egész

lombját. Április végén, június hó közepén és július hó közepén (esetleg augusztus hóban). A peronospora legbiztosabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle bordói por, mely réz, mészhidrát és cukor olyan keverékéből áll, a mely a bajt biztosan megöli, kárt a szőlőnövényen nem tesz és a levélzetre kitűnően tapad.

Linhart György, a magyar-óvári gazdasági akadémiá tudós tanára, a következőkben állapította meg két évi gondos kísérlet után a „bordói por” előnyét a rézgálic és mészkeverék felett:

1. Az oldatot elkészíteni igen könnyen s nagyon rövid idő alatt lehet.

2. Az oldat erősen alkalikus hatása s véle a lomb gyenge leveleit még ügyetlen munkás sem képes leperzselni.

3. Az oldat kitűnően tapad s olyan esők, a melyek a közönséges rézgálic-keveréket okvetlenül lemosják, nem képesek a zöld részekről lemosni.

4. Ha az oldat nem lesz a permetezésnél elhasználva, a megmaradt mennyiséget egy bedugaszolható hordóban huzamos ideig eltarthatjuk a nélkül, hogy az állás ártana az oldatnak.

A „bordói porból” egy hektoliter vízre adunk az első permetezéshez 1 kgrot, a második permetezéshez 1—1½ kgrot. Elfogy az első permetezésnél egy kat. holdra 4 hl. oldat, a második és harmadik peraezéshez 6 hl. oldat, kell tehát egy évben egy kat. hold szőlőre körülbelül 22 kg. bordói por, a minék ára 4 kg. 38 kr, vagyis egy hold szőlő permetezése, eltekintve egyéb előnytől, 2—3 fittal kerül kevesebbe, mintha közönséges rézgálic és mészkeveréket használunk.

TÁRGZA.

Tavaszkor.

Tavaszkor a fák is
Virágot hajtának,
Hódló illattal
Áldoznak a napnak

Szerelmről szépet
Egymásnak beszélnek,
Nem érti más oket:
Csak a szerelmesek.

Fáknak árnyékában
Sok-t elmerengtem,
S a szép virágillat
Elbódítá szívem.

Szerelmet esküdtem,
Én is egy virágnak,
Hüségét fogadtam —
Először egy leánykának.

Tovább fog-e nyilni,
A tavasz virága;
Mint a meddig tart majd,
Szívem boldogsága.

Kiss György.

Sável János.

Nem tudom, nem fog-e megharagudni rám az én kedves öregem! — így szoktam őt bizalmasan szólítani — ha én most, iránta való tiszta szeretetből, 42 évi áldásos tanítói működésének megünneplése alkalmával pelengérré állítom.

De ha én tekintettel volnék az ő ismert érzékenységre, a nyilvánosságtól való, nem mondom, hogy nem épen jogos tartózkodására, az annyi volna, mintha égő paraszat rejtenék véka alá.

Nem levő: tehát tekintettel az ő szerénységére, azok kedvéért, ama tábor kedvéért, ami kedvünkért, kik őt, mint bajtársat, kartársat, embert és felebarátot szeretve tiszteljük és becsüljük, — az alábbiakban közölni az ő epizódokban sem szűkölködő vázlatos életrajzát.

Sável János az 1829. január 25 én született Battyándon egyszerű, becsületes szülőktől. Gyerek korából csak annyit tudok, hogy a kis Jankó már 9 éves volt, midőn az akkori battyándi tanító, Lulik István iskolájába került, aki mint kartársai között tudományos és fekölt gondolkodásu tanító hamar felismerve benne a szorgalommal párosult tehetséget, eltökélte magában, hogy a kis Jánosból egy derék Jánost nevel.

Fáradtságát siker koronázta, mert a szorgalmas növendék, hogy a szentírás szavaival éljek, növe-

kedett nemcsak korban, de bölcsességben is, úgy, hogy alig 7—8 évi tanulás után tanítójának már hivatalbeli segédje lehetett a szeretett tanítónak 1847-ben bekövetkezett haláláig, amikor is a fiatal segédtanító az új tanító megérkezéig helyettes kántortanítónak lép elő.

Eközben megjött a magyar haza történetében örökre nevezetes, dicsőséges 1848. Sável János, nem tudom én, a „Talpra magyar” vagy a „Siklot a harci sip” ébresztő szavára, honvédnek állt és a vasmegei 45. honvédszázalaj 3. századába került, ahol a volt „Vasmegei Lapok” érdemdu szerkesztője, jelenben Vasvármegye köztisztviselében álló levéltársa, Balogh Gyula volt az őrmestere.

Végig küzdötte önmagához méltóan az egész szabadságharcot. Részt vett Görgey alatt a fáradtság teljes téli hadjárásban; részt vett — nem tekintve az apróbb csatározásokat — a dicsőséges mezőkövesdi, kápolnai, csornai, ihászii, újvidéki, temesvári stb. nagyobb csatákban; ott volt Budavár dicsteljes bevételénél.

A lugosi csata után megbetegedvén, több beteg társával, a világiosi gyűlés katasztrófa következtében, szekereken menekülve az erdélyi hegyek közé tévedt, ahol oroszok kezeibe került, akik Nagy-Szebenben átadták őt társaival együtt az osztráknak.

A permetező oldatot a bordói porral igen egyszerűen készíthetjük el.

Lemérünk a porból annyi kgrót, a hány kgr-mot óhajtunk egy hl. vízhez adni. Tehát 1—1½ kgrót.

Azután veszünk egy kádát, melybe 40 liter vizet öntünk.

Ezt a 40 liter vizet folytonosan keverjük egy nyírfaseprűvel vagy kárával.

A már előbb lemerít bordói port egy közönséges konyhaszittmá öntjük és a viz folytonos keverése közben, beleszítaljuk a kádban levő 40 liter vízbe.

Igy a bordói por teljesen és tökéletesen felolvad. Ezután ugyancsak keverés közben, még 60 liter vizet öntünk a kádba.

A bordói port okvetlenül szitálni kell a vízbe. A permetező lének ilyenén pontos előkészítése alig öt percnyi időt vesz igénybe. Az elkészített lé kissé zavaros halavány színű és egyenesen a permetező gépekbe önthető. Mielőtt azonban a lét a gépbe öntjük, kavargat fel mindig jól.

Mindenki, a ki port rendel, kap használati utasítást is.

.*
Az oidium (lisztharmat) a szőlők újabb, de rohamosan terjedő betegsége. Két év alatt az ország háromnegyed részében elterjedt. Ez a betegség fellép a szőlő minden részén.

A lisztharmat megjelenik a leveleken kisebb-nagyobb sárga foltok alakjában, még pedig a levél felszínén. A foltoknak a levél alján nincs az a megfelelő pókhálószerű bevonatuk, a mi a peronospora foltjainak meg van. Felismerhető a veszőn párdűzfoltokhoz hasonló kisebb-nagyobb foltokról, amelyek kezdetben sárgás-barnák, később pedig fekete-barnák és pörköltieszerű hasonló nyomokat hagynak. A legveszedelmesebb azonban a lisztharmat, ha a fiatal, sértenyagságu bogyókat támadja meg.

Kezdetben piszkos lisztszerű bevonattal veszi körül a bogyókat, mely egy bogyóról a másikra hamar terjed át és néhány nap alatt az egész fürtöt, egy tőke összes fürtjeit és egy hét lefolyása alatt a szőlőteleg legtöbb fürtjét elérheti. Védekezés híján ezek a bogyók csakhamar rancosodni kezdenek, megfeketednek, majd megrepednek, levők kifoly, magjai kidomborodnak a bogyó husából.

Az oidium biztos ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor. Ahol az 1899-ik évben volt már oidium, ott legalább kétszer kell porozniuk: április hó végén, június hó végén, esetleg augusztus hó végén.

Kétszeri porozáshoz kell 8—12 kg. a háromszori porozáshoz 12—15 kg. rézkénpor, egy katr. holdra egyharmadrésszel kevesebb, mint a tiszta

kénporból, mert a rézkénpor sokkal finomabban oszlik el és réz- és mésztartalma folytán jobban tapad.

Az oidium ellen ott, ahol már az 1899. évben is fellépett, az első porozásnál és a második porozásnál az egész tőkét, egy harmadik porozásnál az összes fürtöket porozniuk kell.

Ahol az oidium az 1899. évben még nem lépett fel, vigyázzanak a termelők, gondoskodjanak előre védőeszközökről és porozzák be rögtön az összes fürtöket, a mint a baj legkisebb jelet észre veszik.

A rézkénpor nemcsak óvszer, hanem meg is gyógyítja a kevéssé megátmodott fürtöket.

A rézkénpor nem bűdösíti el úgy a mustot, mint a tiszta kénpor és így a szüret értékét a biztos védekezés dacára sem csökkenti.

*
Magyarország sok millió forintot fektetett be pusztult szőlői felújításába és új szőlők ültetésébe. Ennek a sok milliónak a hasznát, a gyümölcsészt veszélyeztetni a szőlők két betegsége a peronospora és az oidium. De szőlősgazdálk meg van a biztos fegyverük a dr. Aschenbrandt-féle bordói pcrban és a rézkénporban a betegsége ellen.

Tessék igénybe venni a „Borászati lapok” Híradóhivatala (Budapest, Köztelek, Üllői-ut. 25.) szívesen és díjtalanul küldi meg „A peronospora és az oidium” című füzetet, amely részletesen tarít meg a védekezésre. Tessék egy levelezőlapra a laphoz fordulni.

A muraszombati-járási ált. tanítóköz. tavaszi környűlését f. hó 22-én Battyándon az ottani ev. iskola egyik tantermében tartotta.

Völgyi Ferenc körelők betegsége miatt a gyűlésen Takáts R. István elnökolt.

A gyűlésen, mely Sável János battyándi tanító 42 éves tanítói működésének ünnepelésével volt kapcsolatos, szokatlan nagy számban jelentek meg a tanítók, azok hozzátartozói s Sável János tisztelői és tanítványai.

Ott voltak: ft. Czipott Rezső battyándi ev. lelkész nejevel, Pósfay Pongrácz főszolgabíró, dr. Czipott Zoltán th. m. főorvos, Kováts István ev. lelkész stb. stb.

A gyűlés első pontja Sável János üdvözlése volt. Kondor Ferenc halmosi áll. tanító lendületes szavakban tolmácsolta a tanítói kar szeretetét és tiszteletét s ányújtotta a tanító kar sinos emléktárgyait. Ezen alkalommal Sável János volt tanítványai maguk között gyűjtést rendeztek s az egybegyűlt összeget „Sável János”-alapon címizték az annak kamatait a battyándi ág. ev. iskola magyarul legjobban tudó növendékei közt kiosztani rendelik.

Dicséretes dolog, mely híven jellemzi Battyánd község hazafias érzelmét. Az ünnepeltetést Sável János jubilaris megható szavakkal köszönte meg, mire Ft. Czipott Rezső battyándi köztisztviselőben álló lelkész is üdvözölte az ünneplést, tartalmas, tapasztalatokban gazdag beszédje tanulságnal szolgálhatott a hallgatónak.

Az ünnepély végeztével áttérték a tárgysorozatra, melynek minden pontja részletes megvitatás alá esett.

Elsőnek tárgyalták: Kelle-e az osztolt és osztatlan iskolának külön-külön tanterv?

Elsősor Kondor Ferenc szólt a külön tanterv ellen. Indokai közt felemlítvén, hogy határozottasság meg a feldolgozandó anyag egy bizonyos maximuma, melyből az ügyes tanító választja ki a helyi viszonyoknak legmegfelelőbb anyagot.

Utána Vucskás Sándor urdombi tanító emelt szót a külön tanterv mellett.

Természetesnek találja, miszerint több tanító ugyanazon idő alatt nagyobb és biztosabb eredményt képes elérni, lehetőségűs, hogy a 6 osztályos osztatlan iskoláktól ugyanazon taneredményt várják, mint a 6 tanítói bíró osztott iskoláktól. Hozzászóltak még Hunyady, Galambos, Willinger, Schwanner stb. Alapos megvitatás után szavazásra került a dolog s határozatilag ki-

mondták, hogy a muraszombati-járási ált. tanítóköz. külön tanterv mellett foglal állást.

Következtek az ugyancsak erős vitaközös tárgyat képező Eötvös-alap, valamint a Tanítók Házának támogatása ügyében teendő intézkedések. Az előbbire nézve végleges határozat nem hozták, a „Tanítók Háza” ügyében Takáts R. István elnök javaslatba hozta, hogy a nyár folyamán Muraszombatban, az egész vidék belevonásával nagyobb szabású, esetleg színi előadással egybekötött mulatságot rendezzen a tanítókör. Az indítvány helybenhagylag, tudomásul vétetett. Elhatározta, hogy 1 példányban megrendeli Eötvös J. munkáit.

A gyűlés többi tárgyát hamarosan elintézte a kör s az egész egybegyűlt társaság, a templomter. lenfenyképezette magát s a legderűlőbb hangulatban ült a jó ebéd élvezéséhez, hol köszöntök mondtak: Takáts R. István a királyra, mely után az egész társaság elénekelt a „Hymnust”. Pósfay Pongrácz főszolgabíró tőle megszokott eszmékben gazdag tözttal ünnepelte Sável Jánost, kire még Hunyady Nándor is poharat emelt.

Kováts István ev. lelkész tartalmas beszédében köszöntötte fel a tanítókat, Kondor Ferenc a vendégekre s különösen Pósfay főszolgabíró és Czipott dr. árutította poharát. Kúhár István battyándi lakos vend nyelven a volt tanítványok nevében ültette a jubliást.

Jó bor mellett, cigány mell. tt. késő után vetett végett a hasznos és kellemes együttlétnék.

r. l.

Battyánd.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A szombathelyi kir. törvényszék elnöke Fiola Péter tamási kir. járásbírórsági díjnyokot a muraszombati kir. járásbírórsághoz telekőnyvi átalakítvá nevezte ki. Az átalakító állását már elfoglalta.

— **Athelyezés.** Horváth Jenő kir. járásbírórsági irnokot, Horváth Pál helybeli ügyvéd fiát Szt.-Gotthárdról, Zala-Egerszegrre helyezték át.

— **Márczius 15-ike Battyándon.** A battyándi Magyar Olvasókör márczius 15-én táncmulatsággal egybekötött hazafias ünnepélyt rendezett, a mely szép számu intelligens közönség jelenlétében a következőleg folyt le: Miután a dalárda a közönség lelkesedése közt a Hymnusz elénekelt, Horváth Lajos battyándi póstamester, mint az olvasókör elnöke mondott alkalmi beszédet, melyben a nagy nap jelentőségét méltatta. Utána Bouquet Vilma battyándi óvónő tartotta az 1848-ik eseményekről egy kitűnően stilizált felolvasást, mely a jelen voltakban, az ünnepélyhez méltó lelkesedést keltett. S miután eseményeket és az 1848-ik ifjúság által szövegezett „12 pont” keletkezését és lelkes fogadtatását egyes kitűnő személyek jellemzésével gyönyörűkötőten lefestette, szép beszédét így fejezte be: „Nagyobbak voltak, s boldogabbak ők, mert átélték a lelkek tavaszát. Mi kisebnek jöttünk a világra, de nem baj! csak legyen nagy szívünk a hazát ép ügy szerelm, mint ők! A dicsőség - elmúlt, de a kötelesség megmaradt. Dolgozzunk híven s örizzük a szebb múlt emlékét, mint gyémánt a sugarat. E nap, mely a feltámadást jelenti, támaszra fel mi bennünk a hitet, hogy élni fog örökké a szabadság, mely a tavasszal együtt megszületett!” Ezután következett Kúhár Sándor és Kolossa Miklós szép szavata, majd pedig Pammer Gizella kisasszony adott elő egy „monológ”-ot a jelen voltak tetszéséjára közt. Végül a dalárda vette át újra a szerepet; néhány hazafias dal elzengése után reggelig tartó zene és tánc következett.

— **Megjötték a szalonkák.** A száraz időjárásnak esőse történt átváltozása meghozta hosszúsorűv vendégeinket, az erdei szalonkákat. A vadászok örömmel olvassák ezt a hirt s aki csak teheti, elosztítja hosszú pihenéséből fiántját, hogy az érteke; madarakból néhányat terítékre hozzon. Pósfay Pongrácz főszolgabíró andorhegyi és szentbenedeki vadásztérletén a mult vasárnap 4 tagból állott vadásztársaság 10 szalonkát hozott téri-

(Folytatás a mellékleten)

Értesítés.

A Mauthner-féle magrak itt helyben úgy: mint minden évben, az idén is kizárólagosan csakis nálunk eredeti csomagokban kaphatók és kérjük ebbeli b. rendeléseit.

Kiváló tisztelettel ASCHER B. és FIA, Muraszombat.

Hirdetmény.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank R.-T.

igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a 400 érvényre oszló 160000 korona, szótár: egy-egy hatvanzer korona részrinytke utolsó 30 (harmincz) szótárnak bejlesztését határozta el. Felhívja ennél fogva a t. részvényeseket, hogy 40 (négy száz) korona névértékű részvényeik után darabonként

120 (egyszázhusz) koronát

az alapszabályok 6. §-ában körülírt jogkövetkezmények terhe mellett legkésőbb

1900. évi május hó 1-ig

az intézet pénztáránál ideiglenes részvényeik felmutatása mellett lefizessenek.

Kelt Muraszombat, 1900. évi március 17-én.

A „Muraszombati Mezőgazdasági Bank R.-T.” igazgatósága.

Korcsma-eladás.

Alulírott becses tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy

Lippa községben (Bellatincz mellett) lévő téglából épült

korcsmai házamat

meg áll: 4 szoba, 1 konyha és pincéből, valamint egy faépület, mely áll: 2 szoba, 1 istálló, pajta és szinből örök áron eladom, valamint vevőnek az italmérséi joga is átruházom.

Vevők jelentkezhetnek minden vasárnapon a' l'asomon, Turnischán, a délelőtti órákban.

Vevők előnyre részfizetések mellett is eladom.

Marosa Ferencz, földbirtokos.

20% engedményt kap mindeki GUMMI és hálhólyag, az egyedül legbiztosabb, legegyszerűbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható örszer férfiak és nők részére. Ára tuzatonként eredeti párisi minőségben frt 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.-, 6.-, 7.- és frt 8.- Bouts americ. tuzatja frt 3.-, 4.- és frt 5.- Női örszerék: Husse tanár-féle frt 2.-, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.- darabonként. Ezen női övszerék százszor is használhatók. Hólyg szita csok, valódi párisi, tuzatonként frt 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és frt 6.- Diana-ör havi kötő nőeknek, legjobb a Világban drbjá frt 2.50. Émberítő árjegyék zárt baritókban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánról mellett vagy a pénz előleges beküldése után 4126 40 J. REIF, Bécs, Brandstätte 3. 1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. ki e hirdetésre hivatkozik!

Bor.

1-4 éves homoki ó-schiller vagy fehér bor erősösg és év szerint 100 literenkint 22-24-28-32 frt. U bor fejtelve minőség szerint 16-18-20-24-28 frt. Tossék Borárjegyzékét kérem. Rendelő borok is kaphatók, mely beszerzési minőségű, minden évben bőven terem, áron 6 héten belül, felmentve, utánról nőknél, bérletlen állapotban vissza is vették a annak jövedelmező fának ismerjük. Kár volna hazánk kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Nemes eperfa ojtványok. Kítűnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva, 2-3-4-5 éves igen erős esemete, erősösg szerint 30 krtól 60 krig. 10 frt vételnél 20 százalék, 25 frtnál 25 százalék, 50 frtnál 33 százalék, 100 frtnál 40 százalék engedmény. Az eperfa első jól arnyakból, elleneszo minőségű, minden évben bőven terem, gyümölcsöt egy a ket, mint a többiúbaak egyaránt szeretik; kítűnő palinka is főzhető belőle. Czegelelen igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna hazánk kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven te rotnak. Faja légtelen, betegösg és ellenösgétl egyaránt mentes. Vannak rendelöim, kik örszámra ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kelvös, sokáig éll magas árban értékesíthető és sokféleképen föl is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag, gyökeri fark darabja erősösg szerint 20 krtól 50 krig. Nagyob vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ép oly értékes mint a birsö a faja ugyan olyan erősösg szerint 20 krtól 50 krig. Nagyob vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Spányol meggy fekete. (Pándi vagy kórosi meggy.) Termökénységét előmozdítólag permetozzuk, bőven fog teremni. Faja egészen, gyümölcse rendkívül keresett, mert befözésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerü tak drtyja 15-20 krig. Nagyob vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökere, tele belül és könnyü törettü, 2-3-4 éves diófák ára erősösg szerint 20 krtól 50 krig. Nagyob vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen körte, alma, szilva, őszibarack, cseresznye, meggy, szelidgesztenye, mogyas dereku és törpe állásúakban, — erősösg szerint 20 krtól 50 krig szinten kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok, 2-3-4-5 éves életerős példányokban, azok kora és erősösg szerint 2-5-7-10-15 krig. Mindenféle vadoncok erősösg szerint 5 forint 85 krajczártól 19 forintig értékesít.

Kerti eszközök. Kítűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült herólok (sárbolók), szőlő állító vasuk, tavaháló kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtókések, ezenfelül jofa és ojtókönös igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László föld, szőlő és faiskola birtokos Czegeletről.

A SZÖLÖK VÉDELME PERONOSPORA és az OIDIUM ellen Dr. ASCHENBRANDT-FÉLE POROK ÁLTAL. A Dr. ASCHENBRANDT-FÉLE „BORDOÍI POR” A DE. ASCHENBRANDT-FÉLE „RÉZKÉNYPOR” az ojtvány birtocs és ölcso elleneszer. A port a fajtelékü öngyök és poronok vele. A mustot nem bürdösíti. Kovessegi fogy, mint a tisztá kéngyök. A rézkénypor árak: 5 kg-os zsakokban a kg. 56 fillér; 10 kg-os zsakokban a kg. 56 fillér; 50 kg-os zsakokban 62 fillér. Háromszori porozás az öi szakségöt a kat. kold 12-15 kg. Az árak Bulgariában a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” vesztü rakitáról értenék. Gítjék a vételekéshez: Magyar gyártmányu permetözö a dbb-92 korona; francia Vermorel-féle permetözö 40 korona. — Magyar gyártmányu háló perozö 28 korona; francia Vermorel-féle háló perozö 36 korona. Kézij fujtató, igen jó 10 korona. Megrendelhetők: A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” Budapest, Alkotmány-utca 31. sz. A „Borászati Lapok” kiadóhivatalánál Budapest, Ullóhat 25. sz. Megrendeléseket előfogad.

T. cz.

Ezennel van szerencsénk a nagyérdemü közönség igen b. figyelmét nagyválasztékú úri, női és gyermekcipő raktárunkra felhívni és felkérni, sziveskedjék szakszégletét a jövő tavaszi és nyári idényre nálunk fedezni. A nálunk raktáron levő cipők kítűnő minőségéről, a legizlesebb és legújabb faconjáról, valamint a legmérsékeltőbb árakról meggyözödhetik mindenki, aki raktárunkat becses látogatásával szerencsélte. Teljes tisztelettel Ascher B. és Fia, Muraszombat.

Legnagyobb választék!

A közelgő idényre bátorkodunk a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe hozni, hogy nagy bevásárlások által azon kellemes helyzetben vagyunk

bámulatos olcsó áron

első rendű stíriai vasat oroszlán jegygyel, *első rendű stíriai* tengelyeket, *első rendű stíriai* fekete-, ónozott és horgonylemezeket, *első rendű stíriai* ekevas és ekékormányokat, *első rendű stíriai* sodrony és sodronyszegeket, *első rendű szabadalmazott patkószegeket* ugymint:

kapákat, ásó- és lapátokat, fejsze- és serpenyőárút

szép és hibátlan kivitelben adni.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat

Traverznik és avult vasuti sinekből

építkezéshez minden hosszú és magasságban, valódi

Júdenborfi Portland és Román cementet,

mely mindig legjobb és friss minőségben kapható.

Vasalásokat, bel- és külföldi szerszámokat

ülő- és fürdő kádakat horgony lemezből, vasbutorokat, varró- és mezőgazdasági gépeket, minden fajta **takaréktűzhelyeket** és **konyhaberendezéseket.**

Főraktár a legjobb és legkiadósabb valódi

Wiesi fénydarab, morvai kovácsszénből és Coaksból

nagyban és kicsinyben.

Szíves pártfogásért kérve, maradtunk mély tisztelettel

URAY TESTVÉREK EZELŐTT **THÜRMANN M.**

vas- és fűszerkereskedés a „VASUDVARHOZ”

REGEDE.

Legnagyobb választék!

tékre, a mi manapság már a legritkább eredmények közé tartozik. A főszolgabíró maga 6 darabot lőtt.

— **Bacsa a szemináriumtól.** Mióta a szombathelyi papnevelő-intézet fennáll, nem volt arra soha eset, hogy a papnövendékek (ly tömegesen vettek volna búcsut a szent falaktól, mint ezuttal. Meglepetéssel értesülünk ugyanis, hogy legújabbán egyszerre 11 kispap vetkőzött ki, odahagyván a szemináriumot. Állítólag ez az özöndus onnan származik, hogy a növendék papok annyira szánalmas ellátásban részesülnek, hogy szinte előre elaképzelik magukat a jó öreg aszkéták és anakoreták közé, akik csak holmi füvekkel és gyökerekkel táplálkoznak!

— **Meghívó.** A muraszombati gazdasági nők-egylet f. évi április hó 1-én d. e. 10 órakor a „muraszombati áll. népiskola“ tantermében tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre minden tagot tisztelettel meghívunk. Tárty: 1. Elnöki megnyitó 2. Titkári jelentés az egylet 1899. évi működéséről. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Az 1900. évi munkaprogramról s költségvetés megállapítása 5. Egy választ. tag megválasztása. 6. Indítványok. 7. Gyulay Károly gazd. v. tanár előadása a gazdaságról köréből. Muraszombat, 1900. márczius 3.

Takács R. István, Gróf Batthyány Zsigmond,
e. titkár. e. elnök.

— **Köszönetnyilvánítás.** A battyándi Magyar Olvasókör által márczius 15-én tartott hazafias ünnepélyünk alkalmával az alábbi hölgyek és urak voltak zisevek a kör javára pénzsegélyt adni: Pammer Géza Regede, Pammer Rezső, Horváth Lajos, Bouquet Vilma k. a., Czippott Rezső, Flisztr Sándor Szt.-Bibor, Frankó Jánosné Bodóhegy, 2—2 korona. Stern Zsiga Battyánd 1 kor. 20 fillér, Csaplovics Ferencz, Bartáki János, Kúhár Sándor, Sável János, Pavlics Terézia k. a. Battyánd, Berglez Iván Salamon, Vljaj István Regede, Hirschl Mórné Halmosfő, Keremár Ernő Szt.-Bibor, Kúhár

Ferencz Battyánd 1—1 korona, Stern Heinrich, Kúhár József Battyánd 60—60 fillért, Siftár Lajos, Kolossa Iván Battyánd, 50—50 fillér, Pavlics József Battyánd, Kúhár Istvánné, Leposa Zsuzsa Márkusháza 40—40 fill. Kúhár Ferencz (Lukács) Battyánd 20 fill, összesen 28 kor. 80 fillér, mely szives adományaikért fogadják ez uton a kör nevében hálás köszönetemet Horváth Lajos elnök.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Muraszombati Takarékpénztár az idén is szives volt a battyándi óvodai alap vagyon gyarapítására 40 korona pénzösszeget adományozni, mely szives adományért fogadja a Takarékpénztár ez uton óvodánk nevében hálás köszönetemet. Horváth Lajos elnök.

— **Hétlábu malacz.** Különös ritkaságot kapott Pergel Antal urtól a szent-gotthárdi áll. gimnázium. A ritka állat egy hétlábu malacz, mely különben egészen szabályos fejlődésű, csak hogy az oldalán is van három láb ugy, mintha egy másik malacznak a hátsó része, azonfelül egy első láb és fül nőtt volna hozzá. Az intézet a természetnek ezt a torzslőletét, mely élettelenül jött a világra, spiritszban őrzi.

— **A nagyvilágból.** Az angol-bur háboru már a vége felé közelg és mint előre gondolható volt, a burok legyőzötésével fog végződni. Az angol csapatok már az egyik bur állam Oranje fővárosába, Bleomfonteinba bevonultak. A burok békét kértek az angol kormánytól, de mivel az angolok feltétlen meghódolást követelnek, a burok elhatározták, hogy tovább harcolnak a végsőig.

— **Fogházra ítélt segédjegyző.** Gyűrű János csendlaki és tótkereszturi utl segédjegyzőt a helybeli kir. járásbírósg Sinkovich Elek kir. ügyéségi megbízott indítványára 3 rendbeli sikasztás miatt vonta felelősségre, egy heti fogházal sujtotta és az elsikasztott összegek megtérítésére kötelezte. Az ítélet jogerős.

— **Földadó minimum.** Vasvármegye tiz választó-kerületéhez tartozó községekben sz 1899. évi XV t.-cz. 143. §-a alapján a központi választmány jogerős, valamint a kir. Curia érdemleges határozataival megállapítottat a legkevésbé megrott 1/4 urbóei telek adója. Ez a muraszombati választókerülethez tartozó községek közül legkisebb Bodóhegyen: 2 korona 30 fillér; a legnagyobb Lukácsfa községben: 18 korona 84 fillér.

— **A hazai ipar védelmére** ödvös rendeletet adott ki a pénzügyminiszter, midőn elrendelte, hogy azok az ausztriai kereskedők és gyárosok, akik a magyarországi piaczokat áruikkal látogatják, vagy megbízottakkal árukat küldenek be Magyarországra, habár megrendelésre is, a III. osztályu keresetadóval megrovandók. Ezen intézkedés járástunkra néve különösen fontos, a mennyiben a stájerországi kereskedők vásárainkat áruikkal tömegesen látogatják és utazóikkal megrendeléseket gyűjtének. A követendő eljárást illetőleg a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság és a helybeli szolgabírósg részletes utasítással látta el a körjegyzőket.

— **Uj hitelszövetkezetek.** Péterhegyen és Tótkereszturon hitelszövetkezet megalakításán fáradoznak, felbuzdulva a járáskübeli hitelszövetkezetek által rövid idő alatt elért szép eredményen. A megalakítási munkálatok folyamatban vannak s reméljük, hogy rövid idő alatt a 2 uj hitelszövetkezet megalakul.

— **Pillangó.** Ez a lap, mely magas színvonalon álló tartalmával, gyönyörű képeivel oly hamar kivirta a közönség elismerését, immár a harmadik évfolyamába lépett. Az uj esztendővel is — annak ígérkőzik, ami eddig volt: ostorozója a társadalom felszégsegőinek, de o téren is hiresztve mindazt, ami a jó izlést sérthetné. Ez évben még jobb és szebb lesz, mint a mult században. Több új rovata támadt, köztük a színház, mely tele van kellemes aprósággal, az aktuális heti vers stb.

Képei magas művészi fokon állanak és szövege a legjobb magyar humoristák tollából kerül ki. — És e gyönyörű lapnak bámulatosan olcsó ára van: egész évre nyolcz korona, negyedévre két korona. A Pillangó, melynek kiadóhivatala ingyen küld mutatványszámokat azoknak, akik megakarják rendelni, Budapestben, VI., Hajós u. 23. szám alatt van.

— **A „Gyakorlati Mezőgazda”** című s Kassán megjelenő gazdasági szaklap január hó 1-ével 24 ik évfolyamába lép. — Gazdasági szaklapjaink közül alig van egy is, mely a gazdaság különböző ágazataira vonatkozó ismereteket, kísérletezések s újabb kutatások eredményeit oly gyakorlatias irányban tárgyalná, mint éppen a „Gyakorlati Mezőgazda.” A lap Kovács Béla gazdasági int. igazgató főszerkesztése s Gerlóczy Géza gazd. int. tanár felelős szerkesztése alatt áll s havonként két ízben jelen meg. — Előfizetési ára: egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

— **Új vicinális ut.** Vármegyénk alispánja a Széchenyifalváról Jegenyén, Dombaján át Királyfaig vezető községi közlekedő (közútló) utat a már korábban hozott kereskedelemügyi miniszteri rendelet alapján a vicinális utak hálózatába felvetteti rendelte és ezen ut fenntartására csoportosított községek hozzájárulási kötelezettségét következő százalékos arányban állapította meg: Rétálás 5%, Királyfa 7%, Tiborfa 12%, Dombajla 21%, Jegenyén 21%, Buzahely 5%, Széchenyifalva 7%, Pálmafa 2%. Az összeget pedig, melyet a törvényhatóság ezen vicinális ut fenntartására segély címén nyújtani fog, az 1900. évre — tekintettel a sűrűbbi Levéla-csatornahely helyreállításának sürgős szükségére — 800 koronában, 1901. évre pedig 400 koronában állapította meg.

— **Hivatalvesztéssel fenytett segédjegyző.** Knezovics Ferencz battyándi felfüggesztett segédjegyzőt a vármegyei közigazgatási bi-

zottság másodfokú határozatával szintén hivatalvesztéssel fenytette s ellene a vagyoni felelősséget az elkezelt összegek erejéig megállapította.

— **A szent-gotthárdi magyar asztaltársaság** márczius 15-ét ünnepelevén. kegyelettel emlékezett meg azon névtelen hősről, kik ezen nagy napon kijelentett eszrelétt s a magyar hazafüggetlenségéért életüket és vérüket áldozták. Ezek során elhatározta, hogy az ünnep estéjén a résztvevők adakozásából begyűjt 12 koronát vidékünkön élő egyik öreg honvédnek: Czípoth József vaspolonyi lakosnak juttatja, aki Budavár bevételeknél vitézül harczolt s midőn az ellenség golyója lábát elszakította, így kiáltott fel: „Éljen a haza.” Az ajándék összeget a battyándi körjegyző, kihez az küldve lett, a nagy i'ők tanujának kézbesítette, aki ez uton is köszönetet mond a nemeslelkű adományért.

— **Kalauz — ingyen.** Az év egyik legérdekesebb eseménye a párisi világkiállítás lesz. Aki oda készül, annak feltétlenül szüksége van megbízható kalauzra, amely vezesse, utba igazítsa. Ilyen kalauz készűl most a Magyar Hirlap szerkesztőségében. Mindenre kiterjedő mű ez, amely a Párisba utazóknak nélkülözhetetlen. Kiténő térkép is van benne. De az itthon maradók számára is sok élvezetet biztosít. A Magyar Hirlap minden előfizetőjének teljesen ingyen küldi meg a Kalauzt, melyet a párisi világkiállítás emlékekepen is megőrizheti. De nemcsak így Kalauzot a Magyar Hirlap. Kalauz maga is, minden irányban. Legjobb, leghitebb kalauz a nagy magyar közönségnek. A Magyar Hirlapnak (szerkesztő: Fenyő Sándor) senkivel szemben sincs lekötöttsége. Sem pártot, sem egyes embert, sem klikket nem szolgál. Független és szabad. Egyetlen urat ismer: a közérdeket. Ebben is tántoríthatatlan, mint minden más elvében. Aztán folytatja kalauz-tisztét gazdag rovataiban, egyszerű hirszolgálatában, mely különösen a vidékre terjed ki és távirataiban. Irodalmi és mű-

vészeti kérdésekben fíradhatatlan kalauza a Magyar Hirlap a nagy közönségnek. Épugy mint közgazdasági dolgokban és közérdeű kérdésekben. Ez utóbbit illetőleg a szerkesztői ázenetek rovatában áll a közönségnek szolgálatára: A Magyar Hirlap a párisi kalauzon kívül is különös kedvezményeket ad előfizetőinek. Az ujelőfizetők díjtalanul kapják meg a Magyar Hirlapban most folyó feletté érdekes regényének eddig megjelent közleményeit (könyvalakban). Az Otthon című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a Magyar Hirlappal együtt öngyvedre nyolcz koronáért kapják az előfizetők. Fél áron, negyedévenként egy koronáért és 50 fillérért jutnak egyszerszaind a remek Francia Divalaphoz. A Népes Gyermekekaphoz pedig negyedévenként egy koronáért. A Magyar Hirlap előfizetési ára egy negyedévre csak 7 korona, egy hóra pedig két korona és 40 fillér. A kiadóhivatal Budapestben van az V. ker., Honvéd-utca 4. sz. alatt. Az előfizetési összeg legzérszerűben postatalványon küldhető, ugyanarra feljegyezhető, hogy a fentebb említett kedvezmények közül melyekre tart igényt az új előfizető.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólíka, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító lapdacokat, melyek teljese ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kiténő gyógyszer b'figyelmükbe ajánljuk 1 tekercs, mely 6 dóbus, á 15 labdac 1 05 ft. A pénz előzetes beköldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza. Bécs, I. Singerstrasse 15.